

З цього випливає висновки про рекурсивності конкурентоспроможності. Це означає, що конкурентоспроможність нижчого рівня є частиною конкурентоспроможності більш високого рівня, існує взаємовплив виробничих і територіальних економічних систем всіх рівнів. Виявлення чинників конкурентоспроможності, конкурентних переваг окремих економічних систем і їх впливу на конкурентоспроможність систем як нижчого, так і вищого рівнів, дозволить вибудувати систему управління конкурентоспроможністю, починаючи від у рівня виробників до національного рівня.

При цьому особливу увагу необхідно приділяти як теорії, так і практиці управління конкурентоспроможністю міст. Оскільки підвищення конкурентоспроможності держав як центрів інноваційної активності, що залучають підприємства інноваційних індустрій та інноваційні інтелектуальні ресурси; як сприятливого середовища для формування та розвитку креативного сектора економіки створює імпульси для підвищення конкурентоспроможності всіх рівнів економічних систем. Це, в свою чергу, обґрунтовує визначальну роль міст в забезпеченні сталого розвитку країни.

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ МОНІТОРИНГ ЯК СИСТЕМА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Крутько А.Д.

Науковий керівник – Гайденко С.М., канд. екон. наук, ст. викладач

В сучасних умовах важливим завданням для керівників і власників туристичних підприємств малого бізнесу (ТПМБ) є процес оцінки ефективності діяльності. Визначення рівня успішності функціонування екскурсійного бюро, турагентства або малого готелю на ринку можна дослідити за деякими показниками, при цьому в умовах сьогодення стандартного методу оцінки ефективності діяльності малих туристичних підприємств не існує (ТП). Деякі науковці, які займаються даним питанням, наголошують на певні показники, при цьому економісти - на доходи або прибуток, маркетологи - на частку ринку або обсяг реалізації туристичних послуг. Перед ТПМБ час від часу постає непосильне завдання розрахунку ефективності своєї діяльності в силу деяких обставин: нестача фінансових коштів, відсутність кваліфікованих працівників тощо.

Наголосимо на тому, що оптимальне досягнення результату від виконання того або іншого виду моніторингу можливо тільки за умови, що даний моніторинг комплексний характер має, припускає послідовно

логічне дослідження об'єкта, а також здатний визначити заходи щодо поліпшення функціонування досліджуваного ТП. Складною ситуацією пояснюється ця необхідність, у якій свою підприємницьку діяльність доводиться здійснювати всім без винятку ТПМБ.

Отже, метод підприємницького моніторингу повинен стати способом вирішення поставленої проблеми. Виступаючи на ринку своєрідним алгоритмом оцінки ефективності діяльності ТП, підприємницький моніторинг обґрунтовує для кожного власника, або підприємця швидко та чітко визначити положення справ на ТП, а також причину, за якою його ТП піддалося стагнації або кризовій ситуації. Підприємницький моніторинг передбачає цілеспрямоване, комплексне та послідовне вивчення як середовища, так і самого підприємства, у якому це підприємство функціонує. Даний вид моніторингу дозволяє виявити основні фактори, які впливають на життєздатність підприємства, ефективність його діяльності, перспективи його подальшого розвитку та зростання тощо. Підприємницький моніторинг містить у своєму складі основні чотири теоретичні підходи (див. рис. 1), які досліджують найбільш детально підприємство та середовище, у якому воно функціонує, при цьому розрізняють наступні теорії: маркетинг, економічне та фінансове дослідження, а також стратегічний менеджмент.

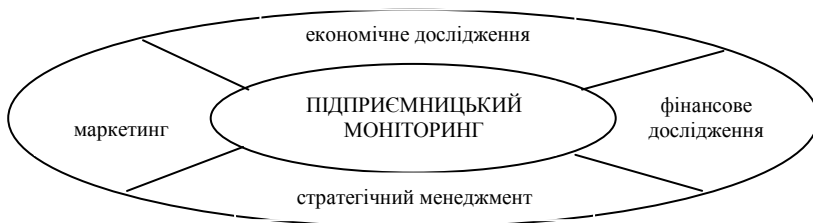

Рисунок 1 – Структура підприємницького моніторингу

Зазначимо, що *маркетинг* включає: дослідження ринку; дослідження постачальників і споживачів туристичних послуг; можливості для реалізації туристичних послуг й ефективного їх просування. *Економічне дослідження* спрямоване на одержання показників різних економічних процесів, які дають об'єктивну та детальну картину фінансово-господарського стану підприємства, його фінансових результатів, змін у структурі основних і оборотних засобів, нематеріальних активів, в обсягах продажів і їх динаміки, а також у структурі керування підприємством, у розрахунках з дебіторами та кредиторами тощо. *Фінансове дослідження* керівникам ТП дозволить оцінити їх майна структу-

ру та джерела формування, визначити структуру та потоки позикового й власного капіталу в процесі економічного кругообігу, оцінити ефективне використання коштів тощо. *Стратегічний менеджмент* складається з п'яти взаємозалежних процесів: дослідження середовища, у якому функціонує ТП; визначення місії та цілей ТП; вибору певної стратегії та виконання цієї стратегії; стратегічного контролю виконання обраної ТП стратегії розвитку бізнесу.

Таким чином, підприємницьке дослідження ефективності діяльності ТПМБ припускає їх комплексне сукупне та послідовне дослідження, при цьому в його основу покладена система методологічних підходів чотирьох теорій, які одержали суттєве значення в сучасних умовах ринкової економіки. Також констатуємо, що підсумки, які будуть отримані в ході проведення підприємницького дослідження, стануть для власників і керівників ТПМБ основою для розробки різних за строками планів розвитку й ключовими для пошуку нових можливостей для майбутнього розвитку підприємств і їх зростання.

ІНІЦІАТИВИ РОЗВИТКУ РОЗУМНИХ МІСТ

Михайлова К.В.

Науковий керівник – Коюда О.П., канд. екон. наук, доцент

Одним з мегатрендів сучасності є урбанізація. Відповідаючи на ці виклики ряд країн виступили з ініціативами розвитку розумних міст.

Ініціативи розвитку розумних міст, які є відповіддю на зростаючу урбанізацію, ставлять питання вивчення цифрових технологій розумного міста. Цифрова революція робить можливим використання цифрових інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні містом і підвищенні якості життя. Сучасний етап цифрової революції характеризується сукупністю технологій третій цифрової платформи SMAC за першими літерами англійської написання соціальних мереж, мобільності, аналітики, хмарних технологій.

Для позначення цифрових технологій, що лежать в основі «розумного міста», в англійській літературі поряд з терміном Smart City використовують терміни Urban Digitality, Urban Computing, Urban Informatics.

Урядом Китаю розумне місто визначається як «нова концепція і модель, яка використовує наступне покоління інформаційних технологій, таких як Інтернет речей, хмарних обчислень, великих даних, щоб сприяти розумному міському плануванню, будівництва, управління та сервісів для міст».

Європейська комісія визначає розумний місто як «місце, де традиційні мережі і сервіси стають більш ефективним з використанням